

Europako Fondoek mugak

MIKEL ZURBANO
EKONOMIALARIA

Abuztuan Espainiako Estatuak Europako Errekuperazio Fondoek lehen 9.000 miloi jaso ditu. Estatuak transferentzia lege eskatutako 69.500 miloi euroen lehen zatia eskuratu berri du horrela. Lehen fondo hauek jasotzeko, aurrekontuetan islatuko diren 25 irizpide bete behar izan ditu Estatuak. Lanbide heziketa, finantza elkartrukeen tasa eta tasa digitalaren arlokoak dira besteak beste aurreikusi diren irizpide horietako batzuk. Datorren urtean, transferentzia gisa eskuragarri izango diren beste 12.000 milioiko fondoak jasotzeko azterketa zorrotzagoa pasa beharko du Madrilera. Izan ere, fondo horiek eskuratzeko erreforma zorrotzak bete beharko dira Estatuaren aldetik, lan merkatuarena barne.

Transferentzien kapituluaren onurak bistakoak dira maileguen arlokoekin alderatu ezker, azken hauek ez bezala lehenek –itzultzeko beharrik gabe– printzipioz finantza kosturik sortzen ez dutelako. Nolanahi ere, ikuspegi zabalago batetik Europako Erresilientzia eta Errekuperazio Planeko transferentziak kitatu egin behar dira, ez dira opari hutsa.

Hasteko, jasotako dirua baldintzapekoa da, betekizun zorrotzak dituzte estatuek hauek eskuratzeko. Baina, betekizun horiek ez dute zerikusirik beti egokia den diru publikoaren erabilera zuzena bermatzearekin, baizik eta ekonomia-aren arloko neurri indartsuekin. Europako

Oraingoan ez dira
gobernuak zorpetzen
direnak, EB bera
baizik. EB da kapital
merkatuetara era
komunean jo duena
Europako Errekuperazio
Fondoak finantzatzeko

Seihilekoaren esparruan Espainiako Gobernuak egiturazko erreformak egiteko konpromisoa hartzen du diru transferentzien ordain gisa. Europar Batasuneko (EB) instituzioen aburuz erreforma horien helburua ez da izan behar zerga sistemaren progresibitatea hobetzea, ate birakariak debekatzea edo zerga paradisuak deuseztatzea, adibidez. Aipatutako egiturazko aldaketak ez daude Europako Batzordea edo Europako Banku Zentralaren agendan.

EBk agintzen dituen egiturazko politikek bestelako norabidea erakusten dute. Horien artean nabarmentzekoa da lan merkatuaren ikuskera ortodoxoa. Europako instituzio nagusiak guztiz temetzen dira lehendik ere narriatuak dauden lan harremanak are gehiago estutzen,

ditxosozko malgutasuna handitze aldera. Jakina, lan malgutasuna enpresen errentagarritasun beharrei men egiten dien praktika multzo lege ulertzen da ikuspegi ofizialekin. Batasuneko instituzioek gogoko duten beste egiturazko erreformetako bat pentsioen sistema publikoarena da, bere iraunkortasuna bermatzeko aitzakiapean beti ere. Azpimarratzekoa da arlo honekin lotuta lobbygintza ikaragarria dagoela finantza erakundearen aldetik, zahartze demografikoaren inguruan dagoen negozio ahalmen itzelarekin bat datorrena. Eta negozio hori borobiltzeko ezinbestekoa da administrazioa eta jardueren publikoaren arlo horretatik kanporatzea, bertako jarduerak eta praktikak ahal bezainbat merkatuen esku utzita eta pribatizatuta.

Azkenik, transferentzien kostuei dagokionean, ez dira opari bat: zorra metatzen dute. Oraingoan ez dira gobernuak zorpetzen direnak, EB bera baizik. EB da kapital merkatuetara era komunean jo duena Europako Errekuperazio Fondoak finantzatzeko. Baina, banku eta finantza erakunde handiek baldintza faboragarrietan maileguz utzitako diru hori itzuli egin behar da epeak bete ahala, interesak eta kapitalaren amortizazioa ordainduta jakina. Mailegua EBren aurrekontuaren menpe geratzen denez, diru ordainketak eta itzulerak gobernuak aurrekontu horri egindako ekarpenen bidez gauzatu beharko dira ezinbestez etorkizunean. ●

***OHARRA:** akats baten ondorioz, Karmelo Landaren iragan astekariko –2744 zenbakia– *Naziogintza, ezinbestean* artikuluari azken bi parrafoak falta zitzaizkion. Webgunean aurkitu dezakezue oso-osorik. Barka eragozpenak.